

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 indebærer, at der i sager om familiesammenføring af børn skal foretages en vurdering af, om der er en rimelig balance mellem på den ene side statens interesse i at begrænse de pågældende udlændinges adgang til landet og på den anden side parternes interesse i at leve sammen i medlemsstaten som familie. I den forbindelse skal der lægges vægt på årsagen til adskillelsen, ligesom ansøgerens kulturelle, sproglige og familiemæssige tilknytning til hjemlandet og eventuelt også den pågældendes alder vil kunne tillægges vægt. Herudover vil en henvisning til at leve som familie i et andet land i helt særlige øvrige tilfælde kunne virke så belastende for den herboende, at familiesammenføring skal tillades.

Det følger af artikel 3, stk. 1, i *FN's børnekonvention*, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for social velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række.

FN's børnekonvention indeholder ikke en generel og ubetinget ret til familiesammenføring af børn, men indeholder alene en anbefaling om en positiv, human og hurtig behandling af ansøgninger herom. Hertil kommer, at deltagerstaterne skal sikre et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. Det forhold, at der har været regelmæssig kontakt indebærer ikke nødvendigvis, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring, idet sådan kontakt vil kunne komme i stand på anden vis, herunder ved udstedelse af besøgsvisum m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil blive administreret i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6.

5. Justering af reglerne om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere

Med lov nr. 292 af 30. april 2003 (Reform af undervisnings- og aktiveringsindsatsen over for voksne asylansøgere m.v. og af systemet vedrørende udbetaling af kontante ydelser til asylansøgere m.v.) blev der den 1. juli 2003 iværksat en reform af undervisnings- og aktiveringstilbuddene for voksne asylansøgere, den såkaldte *VUA-reform*.

5.1. VUA-reformens grundlag og indhold

VUA-reformen havde til formål dels at skabe forudsætninger for en vellykket integrationsproces for de asylansøgere, der får opholdstilladelse i Danmark,

dels at skabe forudsætninger for en ordentlig tilbagevenden til hjemlandet for de asylansøgere, der får afslag på opholdstilladelse og derfor skal udrejse af landet.

VUA-reformen bygger på et princip om, at asylansøgerne har ansvar for og pligt til at udføre opgaver på indkvarteringsstedet og deltage i relevant aktivering og undervisning, således at deres kompetencer vedligeholdes og udbygges, og manglende overholdelse af denne pligt har konsekvenser (»noget for noget-princippet«).

Der udarbejdes en kontrakt for alle asylansøgere, som angiver den aktivering og undervisning, hver især er forpligtet til at deltage i.

I fase 1 (den såkaldte dublinfase, hvor det undersøges, om asylansøgningen skal behandles her i landet eller i et andet land) er der tale om en standardkontrakt. Kontrakten vedrører alene de nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, som alle asylansøgere skal udføre, eventuel intern aktivering i form af udførelse af forskellige opgaver på indkvarteringsstedet og deltagelse i et introduktionskursus, der skal give den pågældende et helt indledende kendskab til dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold.

I fase 2 (der indtræder, hvis Udlændingestyrelsen ved at registrere udlændingen som asylansøger træffer afgørelse om, at den pågældende kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling) skal asylansøgeren deltage i undervisning i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold. Ved overgangen til fase 2 kan kontrakten herudover suppleres med individuelle aktiverings- og undervisningstiltag afspejlende den enkeltes kvalifikationer.

I fase 3 (den såkaldte udsendelsesfase, der indtræder, hvis asylansøgeren har fået endeligt afslag på opholdstilladelse) kan asylansøgeren ikke deltage i undervisning og kun i meget begrænset omfang i aktivering.

5.2. Evaluering af VUA-reformen i foråret 2005

Inden for det seneste par år har asylcentersystemet skiftet karakter. Antallet af indkvarterede er dalet betragteligt – fra 8.175 ved udgangen af 2002 til 3.736 ved udgangen af 2004 – og mere end halvdelen af dem, der er indkvarteret på asylcentre, har fået endeligt afslag på asyl.

Der blev i foråret 2005 gennemført en evaluering af VUA-reformen. Evalueringen er gennemført af Rambøll Management, der i marts 2005 udsendte rapporten »Evaluering af voksenundervisnings- og aktiveringsindsatsen for asylansøgere«.